پنجشنبه اول آذر ۱۴۰۳
Q14
شماره ۴۲۸۵
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

«فرهیختگان» درگفت‌وگو با فعالان دانشجویی پیشنهادها به معاون فرهنگی جدید وزارت علوم را بررسی کرد

دانشگاه سیاسی باشد، نه سیاسی‌کار

واقعیت آن است روبکرد مسئولی که در کسوت معاونت فرهنگی وزارت علوم قرار می‌گیرد می‌تواند بستر را برای رفع خروند بسیاری از اتفاقات مرتبط مو به مو فعالیت دانشجویی در کف دانشگاه‌ها رقم بزنند. به‌طوری‌که طی سال‌های اخیر هم شاهد این مسئله بودیم که با تغییر دولت‌ها انجام فعالیت برای برخی از تشکل‌های دانشجویی سخت‌تر یا در مقابل به برخی از حوزه‌ها مانند عرصه نشریات دانشجویی کم‌توجهی می‌شد. اما نگاه جامعه به این حوزه نشان می‌دهد طی سال‌های گذشته عرصه فرهنگ و فعالیت دانشجویی در حاشیه قرار گرفته است که شاید یکی از دلایل آن را هم بتوان همه‌گیری کرونا دانست، بیماری‌ای که حتی بعد از پایان آن هم اثرش در انجام برخی از عرصه‌های مرتبط با این معاونت تداوم دارد. با انتصاب عبدالحسین کلانتری به عنوان معاون فرهنگی وزارت ارشاد که پیش‌تر در کسوت معاون فرهنگی وزارت علوم شناخته می‌شد، عملاً جامعه دانشگاهی به دنبال معرفی معاون جدید این حوزه بود. امری که با تأخیر یک‌ماهه همراه بود و بالاخره ۲۸ آبان‌ماه این اتفاق افتاد و وحید شالچی سکان معاونت این وزارتخانه را برعهده گرفت. فردی که هیئت علمی گروه آموزشی جامعه شناسی دانشگاه علامه طباطبایی بوده و در کارنامه کاری اش سوابقی چون عضویت در شورای پژوهشی پژوهشگاه فرهنگ و هنر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مدیریت نظارت و ارزیابی فرهنگی و اجتماعی و معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی و مدیرکلی دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی وزارت علوم و دبیری شورای هماهنگی ارتباط دانشگاه و جامعه وزارت به چشم می‌خورد. در ادامه به سراغ فعالان دانشجویی در تشکل‌ها و انجمن‌های علمی رفتیم تا پیشنهادهایشان را به وحید شالچی، معاون فرهنگی و دانشجویی جدید این وزارتخانه بگویند.

ریل‌گذاری به‌سمت خروج دانشگاه‌ها از رخوت سیاسی باشد

علی رادمنش
دبیر اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل

معاونت فرهنگی اجتماعی در دوره حضور دکتر کلانتری یک‌سری نقاط قوت و ضعف داشت. نقطه قوت این دوره، تمرکز وزارتخانه بر انجمن‌های علمی بود که موجب تقویت آن‌ها شد. اما این رشد به صورت تک‌بعدی شکل گرفت. یک سری از دانشجویان در دانشگاه‌ها در مسیر تقویت انجمن‌های علمی گام برداشتند اما بینش سیاسی و فکری آنان رشد چندانی نداشت. مصداق همین رشد کاریکاتوری بودند که رهبر انقلاب درباره دانشجو فرمودند اتفاق افتاد، یعنی رشد علمی تک‌بعدی خروجی نباید تراز دانشگاه جمهوری اسلامی ایران باشد. درحوزه حمایت از تشکل‌های دانشجویی اتفاقات خاصی رخ نداد. زیرا محوریت سیاست‌های معاونت فرهنگی وزارت علوم بیشتر بر تقویت انجمن‌های علمی بود تا اینکه بخواهند تشکل‌های دانشجویی و اسلامی را در طیف‌های مختلف چهارچوب‌مند تقویت کنند. این مسئله ضعف بزرگی بود که موجب صدمه‌های زیادی به تشکل‌های دانشجویی در چندسال اخیر شد. البته ضعف فعلی تشکل‌های دانشجویی صرفاً به دلیل سیاست‌گذاری‌های وزارت علوم نیست اما کم‌کاری‌ها و نادیده گرفتن تشکل‌ها دراین سه سال موجب ضعف تشکل‌ها شد. نکته دیگر اینکه معاونت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها چندان مطابق سیاست‌گذاری‌های معاونت فرهنگی حرکت نمی‌کردند و هنگامی که تشکل‌های دانشجویی می‌خواستند فعالیت کنند، دانشگاه خودش یک حوزه سیاست‌گذاری مجزا از معاونت وزارتخانه داشت. به نظر من در دولت جدید این اتفاق رخ خواهد داد، زیرا انتصاباتی که اکنون در وزارت علوم و حتا رخ داد است و همچنین براساس افرادی که برای ریاست یا معاونت‌های دانشگاه‌ها با رئیس دانشکده‌های مختلف گزینش و انتخاب می‌شوند؛ رفته‌رفته موجب حضور افرادی می‌شود که صلاحیت اولیه را ندارند و نمی‌توانیم حتی در راستای سیاست‌گذاری‌های معاونت فرهنگی وزارتخانه از آن‌ها توقعی داشته باشیم. به احتمال زیاد در این دولت نیز شاهد جزیره‌ای عمل کردن و گسستگی کاری بیشتری از دانشگاه‌ها خصوصاً در حوزه فرهنگی‌ایم. یکی از اصلی‌ترین مطالباتی که از معاونت فرهنگی وزارت علوم داریم، این است که ریل و هدف‌گذاری معاونت به سمتی حرکت کند که دانشگاه‌های ما از رخوت سیاسی که دچارند، رها شوند و در راستای تحقق دانشگاه سیاسی این اقدامات را انجام دهند. اما نکته قابل‌توجه اینکه اقدام‌اتی که صورت می‌گیرد موجب نشود دانشگاه‌ها به یک دانشگاه سیاست‌زده تبدیل شود. نکته دیگر اینکه شاید قصد دولت این باشد که صرفاً یک سری تشکل‌های متنوع از نظر فکری و سیاسی مجدداً ذیل دانشگاه راه‌اندازی شوند. ابتدا باید خاطرات دهه ۶۰ را یادآوری کرد که در دولت روحانی چنین تشکل‌های دانشجویی یک‌بار مصرفی تشکیل و بعد از چند سال عملاً محو کردند؛ صرفاً می‌خواستند از تشکل‌ها در موارد مختلف مانند انتخابات بهره‌کشی کنند. به همین دلیل نیاز است که یک فکر اساسی در رابطه با تأسیس تشکل‌های مختلف در دانشگاه انجام شود. جدای از این مسئله، نظرم این است تشکل‌های جدیدی که قرار است در دانشگاه فعالیت کنند، باید از نظر فکری و در چهارچوب عقاید نظام جمهوری اسلامی ایران متنوع باشند. این دانشجویان وجود نداشته باشد. جای خالی مراکز خلاق و کارآفرینی ویژه انجمن‌های علمی در بدنه معاونت‌های فرهنگی و اجتماعی دیده می‌شود؛ جایی که می‌تواند محل شروع خلاقیت‌های علمی و اجتماعی اعضای انجمن‌های علمی باشد. عدم تخصیص بودجه اختصاصی برای انجمن‌های علمی دانشجویی به یکی از چالش‌های اساسی تبدیل شده است. گفته می‌شود متأسفانه بودجه فرهنگی ۵ درصد از کل بودجه دانشگاه است ولی اینکه چقدر از کل این بودجه به انجمن‌های علمی یا سایر تشکل‌ها اختصاص پیدا می‌کند، جای سؤال است. این یکی از چالش‌های اساسی شده، چون به صورت اختصاصی بودجه هر مجموعه و فعالیت را مشخص نکرده‌اند. بدنه انجمن‌های علمی شامل هفت‌هزار و ۷۰۰ انجمن و ۲۵ اتحادیه در کل کشور بوده که حجم وسیعی از جامعه آماری دانشجویان تشکیل می‌دهد. یکی از نکات مهم در مورد انجمن‌های علمی، جشنواره بین‌المللی «حرکت» است که محل ارائه دستاوردهای علمی، اجتماعی و فرهنگی انجمن‌های علمی دانشجویی و اتحادیه‌هاست و نیاز است بازنگری اساسی و تحول بنیادین در آن صورت بگیرد. حوزه فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف، نیاز به سیاست‌گذاری تحول‌آفرین دارد تا بتوانند اندیشه‌بدن را جایگزین تکرار مکررات کند. دانشجو باید خودش اندیشه تولید کند و اگر این اندیشه نیز فقط باشد باز از راه درست جهت‌دهی و تقویت شود. وقتی دانشجو بتواند ارائه‌ایده بیندیشد، خلاقیت خرج می‌دهد و تحول‌آفرین می‌شود. یک دانشجو که فکر و ذهنش آزاد و آرام باشد، می‌تواند گره‌های کور و چالش‌ها و مسائل انبوه بخصوص در حوزه فرهنگی را حل کند. مسأله بعدی عدالت در توزیع فعالیت‌های تأثیرگذار است. وزن اصلی فعالیت‌های فرهنگی بر دوش دانشجو است و در این راستا منابع حمایتی باید بین همه مجموعه‌ها درست و عادلانه توزیع شود. به طور کلی می‌توانیم این پیشنهادها را به معاون جدید فرهنگی - اجتماعی وزارت علوم دهیم: ۱. تخصیص بودجه مشخص و عادلانه برای بخش‌های مختلف زیرنظر معاونت فرهنگی و اجتماعی تشکل‌ها، انجمن‌های علمی، کانون‌ها و... بودجه مشخصی داشته باشند و صرفاً گفته نشود بودجه فرهنگی دانشگاه ۵ درصد کل بودجه داشته است.)

۲. تسهیل فرایند ورود انجمن‌های علمی دانشجویی به مراکز رشد یا پارک‌های علم و فناوری و بازار کار

۳. ایجاد امکان فرصت یادگیری حرفه خاص درکنار تحصیل

۴. استفاده از تجربه‌های موفق دانشگاه‌های سایر کشورها در ایجاد مدارس تابستانه

۵. توجه و بازنگری اساسی در مورد جشنواره حرکت

۶. بها دادن به فعالان نخبه علمی، فرهنگی و اجتماعی هر دانشگاه‌ها

۷. استفاده از ظرفیت این دانشجویان به صورت عملی

۷. تشکیل هیئت‌های اندیشه‌ورز دانشجویان نخبه در دانشگاه‌ها

۸. به‌کارگیری دانشجویان مستعد و فعال فرهنگی اجتماعی به عنوان مشاور معاونان فرهنگی و اجتماعی در دانشگاه‌ها

۹. تشکیل خانه‌های خلاق و کارآفرینی انجمن‌های علمی دانشجویی زیرنظر معاونت فرهنگی و اجتماعی

قوانین بالادستی مرتبط با حوزه نشریات را بازبینی کنید

یونس قزرین‌فرد
عضو شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم

آنچه ذهنم را در حوزه نشریات درگیر می‌کند، جایگاه قلم و نوشتن است؛ چراکه بسیاری از مسئولان از کف دانشگاه گرفته تا وزارتخانه فکر می‌کنند جایگاه مکتوبات، نشریات و حتی قلم زدن مرده است. شاید این برداشت وجود داشته باشد که چون امروز، عصر رسانه و دیجیتال است باید خلاقیت‌های ما مبتنی‌بر شرایط روز جامعه باشد، اما این مسئله دلیل نمی‌شود که به جایگاه قلم بی‌تفاوت باشیم و حتی فضای نشریات دانشجویی را فضایی مرده قلمداد کنیم. اگر هم این وضعیت برای نشریات رخ داده دو دلیل دارد که یکی ناظر به بالادست است، یعنی نشان می‌دهد افرادی که در رده‌های سیاست‌گذاری و حاکمیت حضور دارند، علاقه‌ای به این نشریات ندارند. به همین دلیل باید بگویم در وهله اول مسئولان باید به قلم دانشجو و جایگاه نوشتن اعتقاد داشته باشند. دومین خواسته از معاون جدید هم ناظر بر سیاست‌گذاری کلان است و باید در این عرصه حضور فعالی داشته باشد. البته منظور حضور فیزیکی نیست، بلکه باید ایده داده شود و جایگاه نشریات را ناظر بر شرایط امروز تبیین کنند. باید به این مسئله اشاره کنم که معاون فرهنگی سابق این وزارتخانه آنطور که باید اعتقادی به نشریات نداشت و اقدامات صورت‌گرفته هم بیشتر فرمایشی بوده و اگر هم کاری تا این لحظه در وزارتخانه صورت‌گرفته به خاطر رویکرد برخی مدیران در اداره کل فرهنگی و مطالبه دانشجویان و کارشناسان این حوزه بوده است. سومین درخواست نیز بازنگری قوانین بالادستی ازجمله دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی است که باید معاون فرهنگی وزیر علوم آن را دنبال کند؛ چراکه این معاون زبان همه ما در نهادهای حاکمیتی و سیاست‌گذاری به شمار می‌رود. درخواست چهارم این است که در وزارت علوم به عنوان نهادی که در عرصه سیاست‌گذاری فرهنگی حضور فعال دارد باید به دانشجویان هم اجازه داده شود مانند دوره شهیدرئیسی، پروژه‌های دانشجویی بیرون سپاری شوند و اینجا قشر در آسیب‌شناسی و انجام فعالیت‌ها حضور فعال داشته باشند. همچنین بحث حمایت از نشریات مسئله دیگری است که باید دنبال شود. قطعاً هر اتفاق - چه در حوزه قانون و چه آیین‌نامه - و دستورالعملی نیازمند نظام حمایتی است، یعنی اگر این نظام تعریف نشود و ندانیم چطور می‌توان موتور محرکه فعالان نشریات در دانشگاه‌ها باشیم، نتیجه بخش نخواهد بود. در اینجا درخواست‌مان از معاون فرهنگی وزارت علوم درخواست تعیین ساختارهای حمایتی مبتنی‌بر نیاز دانشجویان در حیطه آموزش، فعالیت و انتشار نشریات است.

مطالبه دیگرمان در حوزه فرهنگی آن است که معاون جدید رویکرد فرهنگی‌اش راسیست به دانشگاه مشخص کند، یعنی باید ترسیم شود که چه هویتی می‌تواند دانشجویان را دورهم جمع کند. در حال حاضر وقتی مقام معظم‌رهبری درباره جهانی شدن محور مقاومت و مبارزه با نظام سلطه تأکید دارند، درخواست‌مان از نهادهای حاکمیتی و نظارتی آن است که فرهنگ مقاومت را در دانشگاه به عنوان یک هویت اساسی - که براساس آن دانشجوی مذهبی و غیرمذهبی می‌تواند درکنار یکدیگر قرار بگیرند- جاری کنند. قطعاً در اینجا معاونت فرهنگی می‌تواند سهم بسزایی را برای تحقق آن ایفا کند.

وزارت علوم زمینه تعاملات برون‌دانشگاهی انجمن‌های علمی را فراهم کند

بهنام رحمانی
دبیر اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی محیط زیست ایران

یکی از مشکلاتی که در انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی با آن روبه‌رویم، عدم معرفی درست انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی- دانشجویی جدید الورود است. درحالی‌که بخش اعظم و فعال انجمن‌ها و اتحادیه‌ها را دانشجویان کارشناسی تشکیل می‌دهند؛ زمانی که در دانشگاه‌ها این معرفی به‌درستی برای دانشجویان انجام نمی‌شود و به ورودی جدید برای انجمن‌ها و اتحادیه‌ها ندارایم و درنهایت باعث می‌شود که این تشکل‌ها یا تشکیل نشوند، یا به حدتضعیف نرسند یا بدنه ضعیفی داشته باشند. انتظاری رود این مشکلات توسط وزارت علوم و دانشگاه‌ها حل شود اما تاکنون اقدام قابل‌توجهی در این خصوص انجام نشده است.

دومین مشکل سختگیری‌هایی است که در وزارت علوم و دانشگاه‌ها نسبت به این حوزه انجام می‌شود. فعالیت‌های دانشجو است که در اداره کل فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم وجود دارد، همان‌طور که در ادارات و بخش دولتی جواب نداده، بی‌شک در بخش دانشگاه‌ها هم وجود دارد. یعنی اگر بگویم تحول‌آور نخواهد بود. یعنی اگر به دنبال خلاقیت و نوآوری هستیم، بخواهیم با قوانین خشک و سفت و سختی که وجود دارد پیش برویم و هیچ انعطافی نیز به خرج ندهیم، قطعاً با مشکل روبه‌رو خواهیم شد. تعدادی از اتحادیه‌های فعال و خوب نتوانسته‌اند مجامع خود را به خوبی برگزار کنند. این مجامع به دنبال انگیزه‌ای بودند که فقط برگزاری مجمعی که در بخش‌های اداری راحت برگزار شود اما بحث این است که چه خروجی و انگیزه‌ای ایجاد می‌کند. این سیستم بدون انعطاف و تشکیل انجمن‌های علمی بین‌رشته‌ای و حمایت از همایش‌های علمی در زمینه و تعامل با دستگاه‌های خدماتی و اجرایی و انعقاد تفاهم‌نامه در سطح استان، منطقه و کشور و عمق‌بخشی به ارتباطات پژوهشی و اجرایی تشکل‌های دانشجویی با این دستگاه‌هاست. در یک کلام پیشنهاد من ما به مسئولان این است که وقت آن رسیده در مورد محیط زیست از اقدامات شعاری و سطحی عبور و به‌مثابه دغدغه حیات‌آفرین موضوع را دنبال کنند؛ چراکه پای مرگ و زندگی نسل‌های بعدی در میان است. درآخر درخواست ما رسیدگی به مهم‌ترین مشکل و مسئله ما، یعنی اختصاص اعتبارات قابل‌توجه و مکفی و نظارت در جهت استفاده اعتبارات در جهت فعالیت‌های زیست‌محیطی است.

۹ پیشنهاد به معاون جدید فرهنگی وزارت علوم

آرش نوربخش‌سعدآباد
دبیر دوازدهمین اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی مکاتیک کشور

انجمن‌های علمی دانشجویی و اتحادیه‌هایی که از دل انجمن‌های علمی شکل می‌گیرند، می‌توانند نقش مؤثری در توسعه اجتماعی و علمی جامعه داشته باشند. طوبخشانه باشد که با توجه به پیگیری‌های مکرری که در سال‌های گذشته اتفاق افتاده، در دوره قبلی وزارت توجه مناسبی به انجمن‌های علمی دانشجویی شکل گرفت اما هنوز این نهاد به اندازه‌ای در تصمیم‌سازی و تحول‌آفرینی نقش مؤثری ندارد. یکی از کارهای بسیارخوبی که در دوره قبلی شکل گرفت، همکاری معاونت فناوری با معاونت فرهنگی در وزارت علوم بود. هرچند قدم‌هایی برداشته شد، اما به صورت کامل محقق نشده و ناقص باقی مانده است. همین امر باعث شده هنوز هم توجه کافی از سوی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری به انجمن‌های علمی و اتحادیه‌های بین‌المللی «حرکت» است که محل ارائه دستاوردهای علمی، اجتماعی و فرهنگی انجمن‌های علمی دانشجویی و اتحادیه‌هاست و نیاز است بازنگری اساسی و تحول بنیادین در آن صورت بگیرد. حوزه فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف، نیاز به سیاست‌گذاری تحول‌آفرین دارد تا بتوانند اندیشه‌بدن را جایگزین تکرار مکررات کند. دانشجو باید بتواند خودش اندیشه تولید کند و اگر این اندیشه نیز فقط باشد باز از راه درست جهت‌دهی و تقویت شود. وقتی دانشجو بتواند ارائه‌ایده بیندیشد، خلاقیت خرج می‌دهد و تحول‌آفرین می‌شود. یک دانشجو که فکر و ذهنش آزاد و آرام باشد، می‌تواند گره‌های کور و چالش‌ها و مسائل انبوه بخصوص در حوزه فرهنگی را حل کند. مسأله بعدی عدالت در توزیع فعالیت‌های تأثیرگذار است. وزن اصلی فعالیت‌های فرهنگی بر دوش دانشجو است و در این راستا منابع حمایتی باید بین همه مجموعه‌ها درست و عادلانه توزیع شود. به طور کلی می‌توانیم این پیشنهادها را به معاون جدید فرهنگی - اجتماعی وزارت علوم دهیم: ۱. تخصیص بودجه مشخص و عادلانه برای بخش‌های مختلف زیرنظر معاونت فرهنگی و اجتماعی تشکل‌ها، انجمن‌های علمی، کانون‌ها

ادامه در صفحه ۵

نیازبه آرایش جدیدی در پشتیبانی ازکانون‌های فرهنگی داریم

مهدیه زمانی
دبیر کانون حامیان منابع طبیعی زاگرس دانشگاه شهرکرد

یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی که کانون‌های فرهنگی مثل کانون حامیان منابع طبیعی زاگرس با آن مواجهند، کمبود منابع مالی و انسانی است. بسیاری از فعالیت‌های این کانون بستگی به تأمین مالی دارند که به‌واسطه کمبود اعتبارات و منابع مالی پایدار، این نهادها به‌سختی قادر به پیشبرد برنامه‌های خود است. این مسئله از یک‌سو وجود هزینه‌های بالا برای پروژه‌های حفاظتی و از سوی دیگر فقدان حمایت‌های دولتی و خصوصی مؤثر را نمایان می‌سازد. چالش دیگری که کانون‌ها با آن دست به گریبان است، فقدان آگاهی عمومی درباره اهمیت اکوسیستم زاگرس و ضرورت حفاظت از آن است. بسیاری از مردم به دلیل عدم اطلاع کافی از خطرات و آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی، حضور خود را در این مسئله کمرنگ کرده‌اند. علاوه بر این، چالش مربوط به تخریب و آلودگی محیط زیست در زاگرس یکی دیگر از معضلات جدی است. این منطقه به‌واسطه استخراج بی‌رویه منابع طبیعی، فعالیت‌های صنعتی و کشاورزی غیراصولی، با تهدیدهای جدی همچون خشک شدن منابع آب، کاهش تنوع زیستی و تخریب زیستگاه‌های حیات وحش روبه‌روست. از دیگر چالش‌های کانون، ارتباطات بین‌المللی و دسترسی به تجربیات سایر کشورها در زمینه حفاظت از محیط زیست است. عدم ارتباط مؤثر با نهادهای بین‌المللی و بهره‌گیری از تجربیات موفق سایر کشورها می‌تواند مانع از ارتقای سطح فعالیت‌های حفاظتی شود. با توجه به شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقلیمی و زیست‌محیطی جدید به آرایش جدیدی در شکل‌گیری، حمایت و پشتیبانی از کانون‌های فرهنگی و انجمن‌های علمی دانشجویی نیاز داریم. آن کانون‌هایی که ماهیت فعالیت‌های آن‌ها در حوزه حفظ محیط زیست و حمایت از پایداری منابع انرژی در کشورامید و به دنبال اقدامات دائمی بنیان در جهت سلامت محیط زیستند، باید درصد اهمیت و حمایت قرار بگیرند. در رویدادهای ملی و جشنواره‌ها برای تشکیل این‌گونه کانون‌ها پیش‌امتیازی لحاظ شود و پویش‌های مرتبط با فعالیت‌های زیست محیطی در سطوح استانی، منطقه‌ای، ملی و جهانی با محوریت معاونت فرهنگی وزارت مورد تبلیغ و توجه قرار گیرد. به معاون جدید وزارت علوم پیشنهاد می‌شود یکی از مهم‌ترین اولویت‌های خود را ارتقا از سطح مهارتی و دانشی و پشتیبانی‌های مالی از کانون‌های با عملکرد زیست‌محیطی قرار دهد. از مهم‌ترین راهبردهایی که توصیه می‌کنیم، تشکیل انجمن‌های علمی بین‌رشته‌ای و حمایت از همایش‌های علمی در زمینه و تعامل با دستگاه‌های خدماتی و اجرایی و انعقاد تفاهم‌نامه در سطح استان، منطقه و کشور و عمق‌بخشی به ارتباطات پژوهشی و اجرایی تشکل‌های دانشجویی با این دستگاه‌هاست. در یک کلام پیشنهاد من به مسئولان این است که وقت آن رسیده در مورد محیط زیست از اقدامات شعاری و سطحی عبور و به‌مثابه دغدغه حیات‌آفرین موضوع را دنبال کنند؛ چراکه پای مرگ و زندگی نسل‌های بعدی در میان است. درآخر درخواست ما رسیدگی به مهم‌ترین مشکل و مسئله ما، یعنی اختصاص اعتبارات قابل‌توجه و مکفی و نظارت در جهت استفاده اعتبارات در جهت فعالیت‌های زیست‌محیطی است.

جلسات کمیته حمایت و نظارت منظم‌تر شوند

امیر محبی
دبیر اتحادیه زمین‌شناسی و مهندسی معدن کشور

فعالیت‌های ما فعالیت‌های داوطلبانه است و به همان نسبت که عایده مادی برای فردی که فعالیت می‌کند، ندارد، طبیعتا دانشجویان نیز از مسئولان ذی‌ربط انتظارات بیشتری دارند. یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی که ما در این زمینه داریم، بحث مالی و بودجه‌ای است که درصد بسیار ناچیزی از بودجه فرهنگی به نام انجمن‌ها و تشکل‌ها زده می‌شود اما هیچ‌کدام از آن‌ها محقق نشده و به دست ما نرسیده است. واقعیت اینکه دانشجویان از اوقت و تحصیل خود می‌گذرند تا در انجمن‌ها حضور پیدا کنند اما هیچ حمایتی به خصوص به لحاظ مالی و معنوی صورت نمی‌گیرد، حتی دانشگاه‌ها امکانات خود را در اختیار انجمن‌ها قرار نمی‌دهند. یکی از مشکلات ما سنگ‌اندازی در راه انجمن‌هاست. برای نمونه وقتی انجمن‌ها می‌خواهند بازدیدی را تدارک ببینند به دلیل مسائلی مانند تفکیک جنسیتی چالش‌هایی در روند اجرایی آن ایجاد می‌شود. امروز شاهد آن هستیم که اعضای انجمن تنها باید به دنبال امکانات باشند تا بتوانند کارهای پایه‌ای مربوط به انجمن‌ها را انجام دهند. مسئله‌ای که باعث شده تا فعالیت خلاقانه و نوآورانه به فراموشی سپرده شود. طبیعتاً اگر از لحاظ مالی مشکلی وجود نداشته باشد اعضای یک تشکل می‌توانند به فعالیت‌های دیگر بپردازند.

با وجود اینکه کمیته‌ای به نام کمیته حمایت و نظارت در وزارت علوم در این زمینه وجود دارد و حتی دانشجویان هم در آن شرکت می‌کنند، اما عملاً خروجی نداشته است. پیشنهاد ما این است که کمیته جلسات مشخص و مستمری در زمان‌های مشخص داشته باشند تا مشکل دانشجویان به گوش آنان برسد. زمانی که این جلسات به صورت مستمر برگزار شود نماینده دانشجویی می‌تواند این مشکلات را مطرح کند که امیدوارم در دوره جدید این مشکل برطرف شود.

اهداف سامانه فرنما را تبیین کنید

فاطمه شاهنلیان
دبیر کانون نیکوکاری والعصر دانشگاه تهران

اول اینکه دوره گذشته معاونت چند نکته مثبت داشت. افرادی که در رأس کار بودند همه دغدغه‌مند بوده و دانشجویان به‌واسطه درک دغدغه‌مندی‌ها، همکاری‌های خوبی را انجام می‌دادند. اما ضعفی که وجود داشت این بود که برای مدل زمان برگزاری جشن‌ها رویش را در اطلاع‌رسانی می‌کردند. به همین دلیل درخواست ما این است که برنامه‌ریزی را به صورت منظم‌تر و روشن‌تر انجام دهند. در دانشگاه ما بعضاً کارشناسان، تخصصی لازم را ندارند؛ به همین دلیل دانشجویان نمی‌توانند کارهایشان را به راحتی پیش ببرند. اگر دانشجویان گروه‌های فرهنگی بدانند که چگونه باید مسائل را حل کنند بهتر است یعنی اینکه مسئولان دانشگاه تخصص لازم را داشته باشند و سلیقه‌ای برخورد نکنند. درواقع یک راه مشخصی وجود داشته باشد تا دانشجویان بتوانند که پیگیری کرده و به آن‌ها دسترسی راحتی داشته باشن. در گذشته سامانه‌ای برای شکایت وجود داشت اما اگر اکنون راه ارتباطی بهتر و بازتری وجود داشته باشد، دانشجویان بهتر می‌توانند با مسئولان ارتباط داشته باشند. بودجه هم مسئله‌ای است که همیشه باآن مواجه بودیم، اگر معاونت بودجه کافی را در اختیار ما قرار دهند می‌توانیم کارهای بیشتر و بزرگ‌تری را انجام دهیم. نکته‌ای که برای بهبود این مسئله مدنظر دارم این است که اگر جلسات به‌صورت مستمر برگزار شود خیلی بهتر است. اکنون نیز جلساتی در این باب وجود دارد اما به‌صورت سالی یک بار برگزار می‌شود به همین دلیل خروجی مناسبی ندارد. اگر جلسات را به‌صورت یک یا دو ماه یک‌بار با مدیرکل یا معاون فرهنگی حتی به‌صورت استانی و یا کانون و فرهنگی استان‌های مختلف مانند تهران برگزار شود؛ تبادل اطلاعات صورت می‌گیرد و به‌تبع آن نتیجه خوبی هم به دنبال خواهد داشت. سامانه قرنما که به‌تازگی درست شده است عملکرد خوبی دارد اما دانشجویان و گروه‌های فرهنگی فقط دریک‌سری از زمان‌ها امانند جشنواره رویش و برای بارگذاری فعالیت‌هایشان را در اختیار استفاده می‌کنند. درواقع انتظار ما این است که یک مقدار درباره اهداف این سامانه برای کانون‌ها صحبت کنند تا دانشجویان بیشتر ترغیب شده و از وجود داشته باشد تا دانشجویان بتوانند که پیگیری کرده و به آن‌ها دسترسی راحتی داشته باشن. در گذشته سامانه‌ای برای شکایت وجود داشت اما اگر اکنون راه ارتباطی بهتر و بازتری وجود داشته باشد، دانشجویان بهتر می‌توانند با مسئولان ارتباط داشته باشند. خلاصه اینکه ایده‌های این سامانه رفع شود تا کانون‌ها به این سامانه احساس نیاز کرده و فعالیت‌هایشان را در آن ثبت کنند.

معاون فرهنگی جدید از استقلال دانشگاه دربرابر جریانات سیاسی حفاظت کند

محمدرضا مریمی
دبیر جنبش عدالت‌خواه دانشجویی

طی چند سال گذشته خصوصاً بعد از اتفاقات سال ۱۴۰۱ آنچه که نمود بیشتری داشت، شکاف فرهنگی بود که بین نسل‌های فعلی و گذشته رقم خورد. شکاف فرهنگی که باالطبع در سطح دانشگاه دیده شده و با آن مواجهیم. اگر بنا بر این است که برای حل این شکاف قدمی برداشته شود ابتدا باید از سطح دانشگاه شروع کرد. به همین دلیل نقش معاونت فرهنگی وزارت علوم برای حل این موضوع به شدت حائز اهمیت بوده و باید نگاه ویژه‌ای داشته باشد تا وزارت علوم با مشورت نخبگان و تشکل‌های دانشجویی به یک سیاست‌گذاری درست و فرهنگی برسد و در مرحله بعد به سمت عملیاتی کردن این سیاست‌گذاری در سطح دانشگاه‌ها گام بردارد. از طرفی دیگر تشکل‌های دانشجویی به واسطه اینکه نوک پیکان کنشگری‌اند و در سطح دانشگاه زیست دارند، می‌توانند محل مشورت مهم و مفیدی برای معاونت فرهنگی وزارت علوم باشند تا از طریق مشورت با آن‌ها به یک سیاست‌گذاری فرهنگی درستی دست یافته و شکاف ایجادشده را پوشش داد.

از سمت دیگر در دیدار رمضانی احترام دانشجویان با مقام معظم‌رهبری، ایشان نکته‌ای را فرمودند و تأکید داشتند که تشکل‌های دانشجویی از فضای دانشگاه‌ها غافل نشوند و به سمتی حرکت کنند که تأثیرگذار باشند؛ تا فضای دانشگاه را به نوعی در اختیار داشته باشند. فرمایشات ایشان دوجهت داشت. جهت اول، به خود دانشجوهای تشکلی بود تا فعالیت‌هایشان را به نوعی انتخاب کنند تا بتوانند در سطح دانشگاه مثمرثمر باشند و از این امر مهم غافل نشوند. صرفاً گاه به بیرون دانشگاه نداشته باشند و در مقابل شکاف داخلی کنش تعریف کنند؛ تا در جهت رفع آن شکاف اقدامات لازم را انجام دهند. اما ازجهتی دیگر صحبت‌های ایشان به مسئولان دانشگاه‌ها، وزارت علوم و معاونت فرهنگی وزارت علوم برمی‌گردد برای اینکه فضایی را در دانشگاه‌ها مهیا کنند تا تشکل‌های دانشجویی به راحتی بتوانند برای این امر مهم، قدمی بردارند و لنگ به‌بهیات خودشان نباشند. مطالبه‌ای که بعد از فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری انتظار داشتیم اتفاق ویژه‌ای برای آن رقم بخورد اما متأسفانه صورت نگرفت. ما همچنان در دانشگاه‌ها و شهرستان‌های مختلف، تشکل‌هایی را داریم که هنوز در تأمین بدیهیات خود هم با مشکل روبه‌رو هستند تا بتوانند کوچک‌ترین کنشی را تعریف کنند. به همین دلیل از معاونت فرهنگی وزارت علوم که به نازگی سکان این مسئولیت مهم را برعهده گرفتند انتظار داریم تدبیر ویژه‌ای برای فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری داشته باشند و آن اقداماتی که برای رفع شکاف فرهنگی لازم است را انجام دهند. نکته دیگری که خیلی مهم است این بوده که استقلال دانشگاه‌ها خصوصاً در شهرستان‌ها در مقابل فضای سیاسی آن شهر حفظ شود؛ چیزی که متأسفانه در چند سال گذشته شاهد آن نبودیم. منظورم از چند سال گذشته لزوماً دولت قبلی نیست بلکه در دولت‌های گذشته نیز شاهد چنین اتفاقاتی بودیم. درواقع ما شاهد این بودیم که فضای دانشگاه متأثر از فضای سیاسی آن دانشگاه شهرستان بوده است و استقلال دانشگاه، گاه‌آبه واسطه انتظارات جریانات سیاسی واقع در آن شهرستان چه در انتصابات دانشگاه و چه در مواجهه با فعالیت‌هایی که توسط تشکل‌های دانشجویی داخل دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد به خطر می‌افتد. بعضاً دیده‌ایم که در بعضی از دانشگاه‌های مهم، باوجود اینکه نیروهای لازم و کافی را در اختیار داشته و اقدامات لازم را انجام داده‌ایم، نتوانسته‌ایم تشکل را در اختیار بگیریم؛ زیرا فضای سیاسی آن شهرستان مانع این شده است که تشکل دانشجویی حزب‌اللهی و انقلابی ما بتواند تشکیل شود و به صورت رسمی کنش انجام دهد. این موضوع کاملاً در مقابل فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری است و انتظارات ما از معاونت فرهنگی جدید این است که حتماً برای این موضوع مهم تمهیدات لازم را انجام دهد و از استقلال دانشگاه حفاظت کند.

آیین‌نامه‌های فرهنگی به‌روز شوند

حمیدرضا معین‌زاده
دبیر اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی کانون‌های فرهنگی دانشگاه فردوسی مشهد

در حوزه فرهنگی دانشگاه‌ها با مشکلات زیادی ازجمله چالش‌های اخذ مجوز و مباحث مالی روبه‌روییم. اما آن چیزی که بیشتر تشکل‌های دانشجویی را با چالش مواجه کرده بحث ساختار فرهنگ